

Таких чи схожих тем, зможе навести значну кількість практично кожен з наших працівників, але потрібне наше бажання та ще й воля керівництва. Необхідно ввести в навчальні програми мови програмування тих же контролерів, методи системного аналізу та оптимізації багатofакторних процесів. Це буде корисно для університету на початковому етапі для реклами серед майбутніх студентів.

#### **Список літератури:**

1. Білуха М.Г. Основи наукових досліджень./Білуха М.Г. – К.:Вища школа, 1997. – 271 с.
2. Вержиховська О.М. Науково-дослідна діяльність в галузі освіти. / О.М. Вержиховська, В.А. Гурський, М.П. Плахтій. – Кам'янець-Подільський: МЕДОБОРИ ПП, 2015. – С. 37–59.
3. Левкіна Р. Сучасна освіта у структурі сталого розвитку підприємств аграрного бізнесу. / Р. Левкіна, А. Левкін, А. Ряснянська. // Новий колегіум. – Х.: ХНУРЕ, 2018. – № 1. – С. 45–47.

### **УПРАВЛІННЯ СТАРТАПАМИ ТА ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО**

*Кириченко Анастасія  
к.е.н., доцент, доцент кафедри організації  
підприємництва та біржової діяльності  
Національний університет біоресурсів і  
природокористування України  
akyry@i.ua*

Вступаючи до ВНЗ на спеціальність “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” кожен абітурієнт бачить себе в майбутньому успішним підприємцем, але щоб досягти своєї мети необхідно буде пройти ще довгий шлях. Наблизитися до успіху допоможе креативне мислення та дослідницька діяльність з метою розвитку інноваційного підприємництва та пропозицій стартап проектів, які можна комерціалізувати навчаючись в університеті або ж зразу після його закінчення.

В розвинених державах світу стартап проекти відіграють важливу роль для розвитку технологій та створюють велику кількість нових робочих місць. Найкращий час, щоб почати створювати стартапи – це студентські роки, а найкраще місце для цього – університети.

В Україні з вересня 2020 р. стартував пілотний проект “Підприємницький університет”, у межах якого в українських ВНЗ почали викладати курс “Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами”. Його запровадив Стартап-інкубатор YEP спільно з Міністерством освіти і науки, Міністерством цифрової трансформації, Дія.Бізнес та Українським фондом стартапів [1]. Це перша інтеграція управління стартапами в навчальний процес. Візією проекту є виведення університетського інноваційного підприємництва на якісно новий і системний рівень та започаткування стійкого тренду серед молоді на створення стартапів. На сьогоднішній день до проекту долучились 29 міст, 76 університетів, 154 викладача та більше ніж 3 900 студентів [2]. Протягом першого семестру вивчення курсу викладачами було проведено майже 3 000 лекцій та воркшопів, а студентами створено понад 400 стартапів. В лютому 2021 р. було проведено перший національний конкурс студентських стартапів [3].

Даний проект є цікавим не лише для студентів, а й для викладачів, він допомагає втілювати в життя свої наукові розробки. Проект показав свою затребуваність серед студентів та викладачів українських університетів, тому він буде розширюватись по Україні залучаючи

нові університети. Але навіть якщо університет не залучений до цього проекту подібний курс можна запроваджувати в навчанні, або відвести декілька тем з вивчення управління стартапами та інноваційного підприємництва в інших курсах на кафедрах спеціальності “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”, що зробить ближче наукові розробки та практичну реалізацію інновацій.

### Література

1. Урядовий портал. (2020). В українських університетах з'явиться курс з інноваційного підприємництва – долучитися до пілотного проекту можна до 15 серпня. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/news/v-ukrayinskih-universitetah-zyavitsya-kurs-z-innovacijnogo-pidpriyemnictva-doluchitisya-do-pilotnogo-proektu-mozhna-do-15-serpnya>
2. YEP. (2021). Підприємницький університет. Retrieved from <http://www.yepworld.org/ua/uni/>
3. Онлайн платформа “Дія. Бізнес”. (2021). Ініціатива Мінцифри та YEP “Підприємницький університет” стала однією з найкорисніших у вишах. Retrieved from <https://business.diaa.gov.ua/cases/iniciativi/iniciativa-mincifri-ta-yep-pidpriyemnickij-universitet-stala-odnieu-z-najkorisnisih-u-visah>

## ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ У ПІДПРИЄМЦІВ

*Денисенко Ксенія Дмитрівна*

*Студентка 4 курсу підприємництва, торгівлі та біржової діяльності*

*Харківський національний технічний університет  
сільського господарства імені Петра Василенка*

У наші дні проблема професійного вигорання фахівців стає дедалі більш значущою в наслідок швидкої зміни соціально-економічної і політичної ситуації, збільшення професійних та психічних навантажень у професійній діяльності, постійне зростання конкурентності в суспільстві.

Під професійним вигоранням підприємців розуміється їхнє емоційне, розумове та фізичне виснаження через довготривале залучення до некерованої стресової ситуації в процесі емоційно насичених контактів у професійній діяльності.

Аналіз літератури показав, що можна говорити, про такі основні підходи до розуміння професійного вигорання [1]: перший підхід полягає в тому, що професійне вигорання розуміється як результат дії– професійного стресу (впливу комплексу стресогенних чинників, довготривалого впливу професійних стресорів, некерованого професійного стресу та ін.); другий підхід полягає в тому, що професійне вигорання розглядається як механізм– психологічного захисту; згідно третього підходу, професійне вигорання розглядається як вид професійної– деформації особистості; четвертий підхід аналізує професійне вигорання як професійну кризу. Слід зазначити,– що проблема психологічної та професійної кризи розглядається сьогодні в психологічній літературі, як одна із достатньо популярних проблем; п'ятий підхід розуміє професійне вигорання як клінічне порушення.

При виявленні професійного вигорання на ранніх стадіях існує реальна можливість запобігання його розвитку. Для цього необхідно проводити систематичну оцінку стану, оцінку потенційних здібностей фахівця, забезпечувати проведення тренінгів стресостійкості. У профілактиці синдрому професійного вигорання важливе значення мають різні фактори, оскільки його виникнення може мати багато причин. Важливими є організація праці,